

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – ZÁŘÍ 2018

1. 9. ve 23.00 SELČ
15. 9. ve 22.00 SELČ
30. 9. ve 21.00 SELČ

Platí na celém území ČR

Police planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

PLANETY

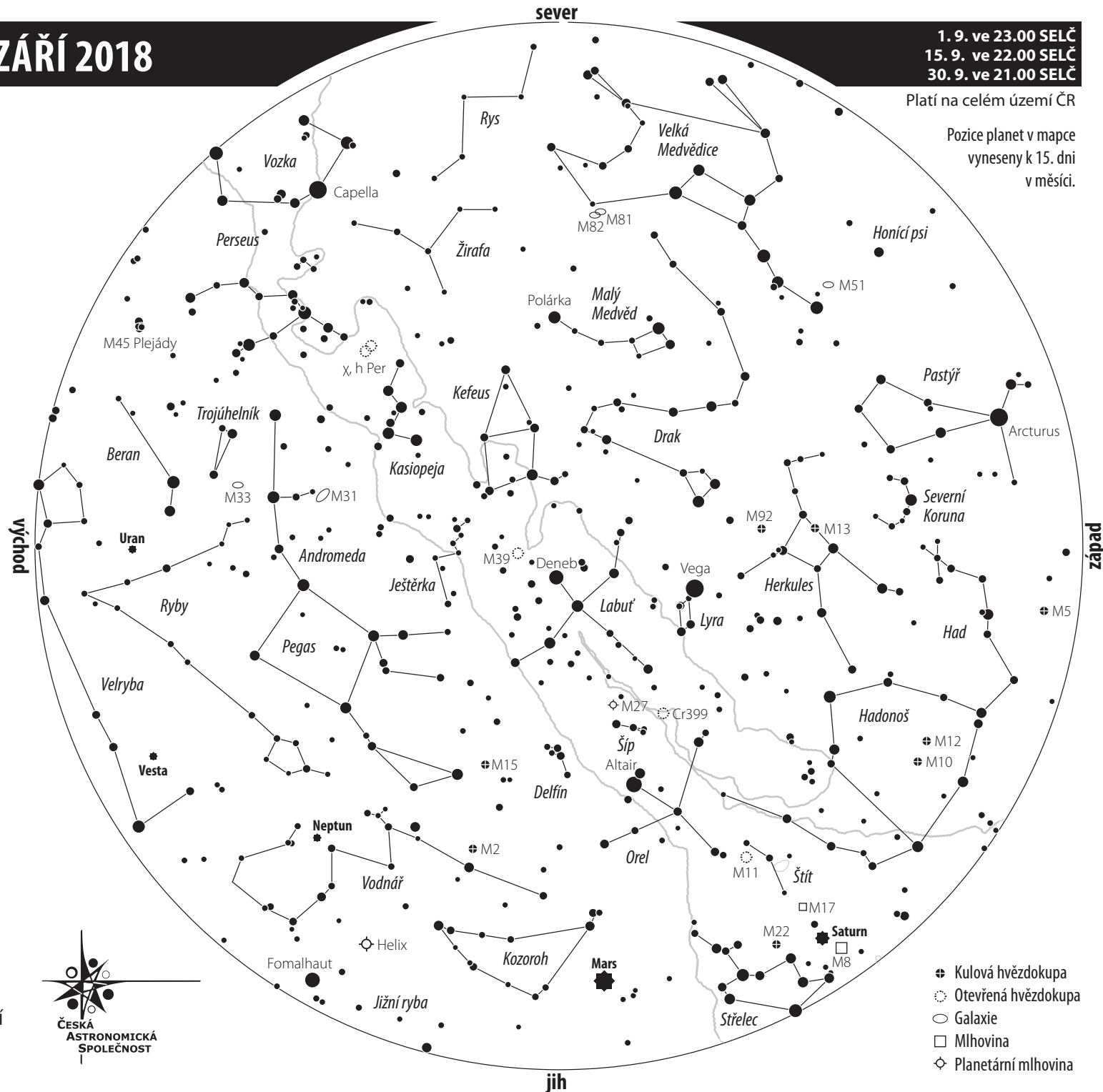
Merkur – začátkem měsíce ráno nízko nad východem
Venuše – za soumraku nízko nad západem
Mars – v první polovině noci
Jupiter – večer nízko nad jihozápadem
Saturn – na večerní obloze nízko nad jihozápadem
Uran – téměř celou noc kromě večera v souhvězdí Berana
Neptun – celou noc v souhvězdí Vodnáře

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

1. Venuše v konjunkci se Spicou (1,3°)
2. Měsíc v Hyadách
2. Planetka č. 115 Thyra v opozici se Sluncem (9,9^m)
3. Měsíc v konjunkci s Aldebaranem (00.49 UT – 0,5°)
3. Měsíc v poslední čtvrti (02.38 UT)
6. Merkur v konjunkci s Regulem (1°)
7. Neptun v opozici se Sluncem
8. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 361 351 km)
9. Měsíc v novu (18.01 UT)
14. Měsíc v konjunkci s Jupiterem (3,7°)
16. Měsíc v první čtvrti (23.15 UT)
17. Měsíc v konjunkci se Saturnem
19. Planetka č. 30 Urania v opozici se Sluncem (9,6^m)
20. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 404 876 km)
21. Merkur v horní konjunkci se Sluncem
21. Venuše dosahuje maximální jasnosti (-4,6^m)
23. Podzimní rovnodennost (01.54 UT)
24. Planetka č. 10 Hygiea v opozici se Sluncem (10,1^m)
25. Měsíc v úplňku (02.53 UT)
30. Měsíc v blízkosti Aldebaranu na ranní obloze

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení
vždy na počátku měsíce na www.udalosti.astronomy.cz
a www.astro.cz

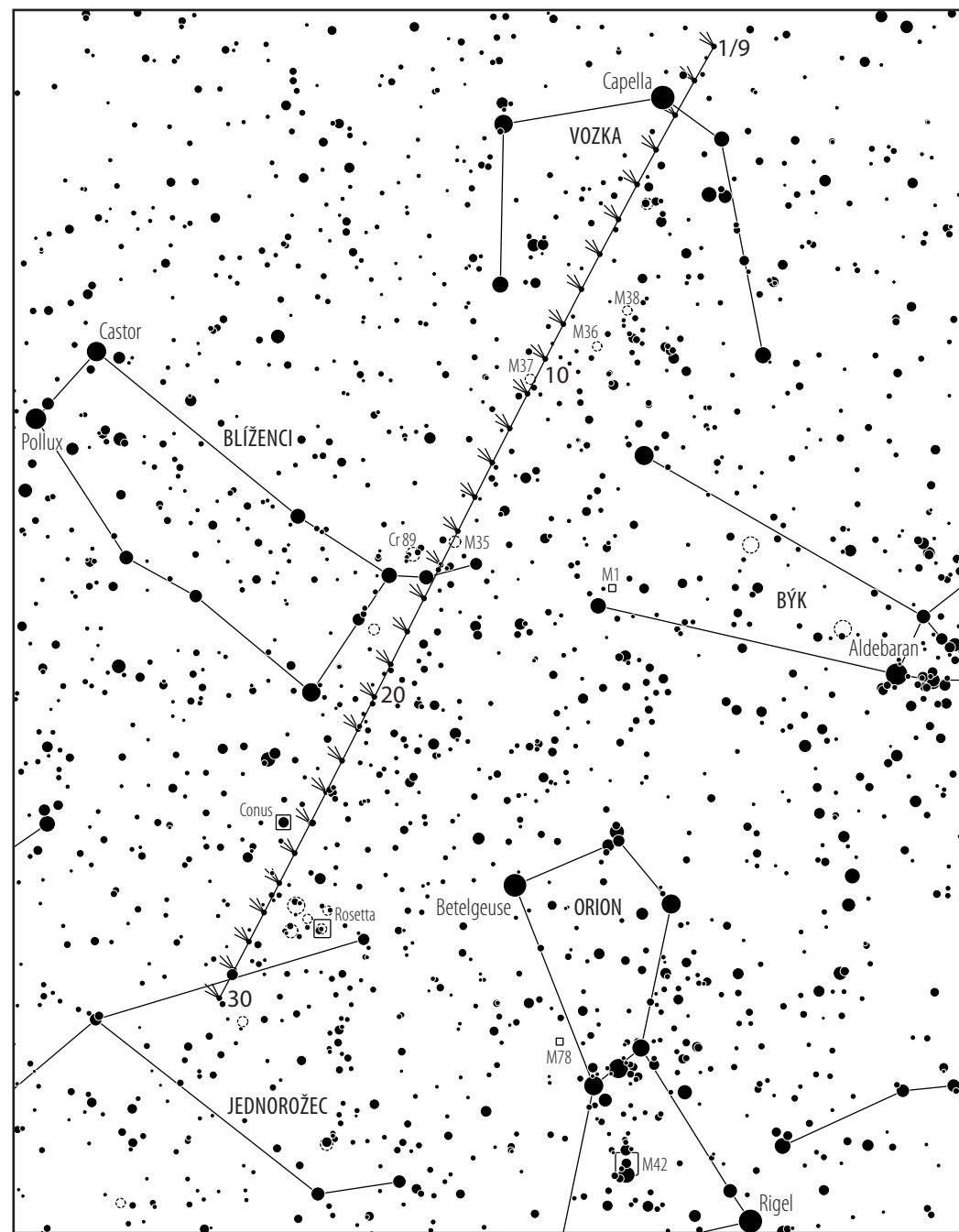
- ☉ Kulová hvězdokupa
- ☼ Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ◇ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – ZÁŘÍ 2018

Počátkem září máme opět příležitost **spatřit všechny planety** Sluneční soustavy v průběhu jedné noci. Díky maximální západní elongaci **Merkuru**, která nastala 27. 8. je planeta pozorovatelná v první zářijové dekádě ráno nízko nad východem. Naopak **Venuše** je viditelná za soumraku již velmi nízko nad západem. Nízkou deklinaci kompenzuje alespoň vysokým jasem ($-4,6^m$). Na večerní obloze nevysoko nad jihozápadem nalezneme také **Jupiter** se **Saturnem**. Dne 3. 9. večer můžeme být ještě svědky dvojitého přechodu stínů měsíců Io a Europa přes kotouč planety. Saturn ve Střelci se promítá nedaleko mlhovin Laguna a Trifid. **Mars** v Kozorohu kulminuje večer a stále má slušný úhlový průměr pro pozorování i menšími přístroji. **Neptun** je ve Vodnáři a je jedinou planetou k jejímuž vyhledání musíme použít alespoň malý dalekohled. **Uran** v Beranu je totiž se svým jasem $5,7^m$ na tmavé obloze bez problémů viditelný pouhým okem. Obě planety můžeme sledovat téměř celou noc. Dne 14. 9. bude Měsíc v konjunkci s Jupiterem. Seskupení Měsíce, Jupiteru, hvězdy Antares a Saturnu uvidíme na večerní obloze. Dne 17. 9. večer nastane konjunkce Měsíce se Saturnem.

V září nastane také několik **zákrytů** jasnějších hvězd Měsícem. Hned 2. 9. bude před půlnocí vycházející Měsíc v Hyadách zakrývat hvězdu 75 Tau. Večer 18. zakryje hvězdu 39 Sgr ($3,7^m$, 17.15–18.42 UT), dále 21. tečný zákryt 40 Cap ($3,7^m$, 21.14 UT), pak 23. postupně hvězdy čtvrté velikosti 91 a 93 Aqr (21.08–23.14 UT) a konečně 27. hvězdu 73 Cet ($4,3^m$, 20.20–21.23 UT). Časy platí pro 15°E a 50°N .

Majitelé větších dalekohledů sledují **kometu 21P Giacobini-Zinner** již několik měsíců, ale v září udělá radost všem. Nejlepší podmínky k pozorování jsou nad ránem – s jasností pod hranicí 7^m je kometa snadným cílem i pro triedry a se svým ohonem také velmi fotogenickým objektem. Právě astrofotografové budou mít několik příležitostí na pěkné záběry této vlasatice. Nejprve se v noci z 2. na 3. září protáhne pod jasnou Capellou, poté navštíví krásné hvězdokupy M38 a M36 a v noci z 10. na 11. se bude promítat nedaleko otevřené hvězdokupy M37. Na denní obloze 15. 9. dokonce projde hvězdokupou M35 (z ČR uvidíme pouze přiblížení v ranních hodinách). Další tip na širokoúhlejší snímek je 25.–26. 9., kdy projde mezi mlhovinami Conus a Rosetta v Jednorozci. Nyní už jenom doufat, že září přinese babí léto s řadou jasných nocí a ne podzimní plýskanice.

Dráha a pozice komety 21P Giacobini-Zinner v září 2018 pro 04.00 SELČ